

Syjuntan på Trehörnahult
Smeden och lärlingen

Täljare, folkkonstnärer och anonyma artister

Utställt Gunilla Lundahl

Syjunta i Trehörnahult

SYJUNTOR EFTERVARANN i ett pärlband under juli månad på en veranda till Mellangården i Trehörnahult i djupaste Småland, kan det vara konst? Ja, menar Malin Arnell som tillsammans med tolv andra konstnärer, var och en på sitt sätt, provat bärkraften hos konstnärliga utsagor i dialog med en närvarande dåtid, livet på landet.

Över det närmast förflutna lägger sig lätt en hinna av vanlighet, som gör det nästan osynligt. Eller pittoreskt. Det snabba nuet tappar i farten kontakten med marken. Några hejdar sig och frågar sig vart vi är på väg och varifrån vi kom. Hur kan nya värdeskalor

se ut? I en sådan tidsvälta kom hemslöjdsrörelsen till vid förra sekelskiftet. I dag spirar eftertankarna på ett nytt och spännande sätt. Vad ser vi i traditionen?

För mig är du vacker

För mig är du vacker! Så kan en älskad person tilltalas när dess konventionella skönhet möjligen osäkrats. Under den samlande rubriken gav sig tretton konstnärer ut i ett leende bondelandskap för att förtydliga sitt tilltal. Vad blev det? Ja bland annat: Barndomshemmet uppsökt på loppis och utställt till förgängelse i bokskogens skimran-

de ljus. Fåglalåt uppfångad i slingor att styra på ljudbordet som musikerna gör i Latin Kings. Potatislandet planterat som en broderiparterr framför Tessinska palatset. Trasmattor lagda till ett brokigt täcke över sjöns lilla tuvholme. Smågranar dansande med vinden i sina små ställ på ett kalhygge. Och så syjuntorna på verandan.

Wanåskoncept på Trehörnahult

Uppslaget till projektet kom efter ett besök i Wanås slottspark i Skåne där den internationella konsteliten kommenterar dess natur med sin konst. Magnus Runesson, arkitekt och en av

Syjunta på Trehörnahults veranda. Malin Arnells konstprojekt. Nedan. My Ekmans holme. Till höger.

Martin Petéus installation i bokskogen.

projektets tre initiativtagare, är barnfödd på gården Trehörnahult med dess jordbruk. För tio år sedan förvandlades den till en plats för företagsturism. Korna blev kvar för landskapets skull och arrenderas nu av en närboende. Till denna konserverade idyll inbjöd de tre ytterligare konstnärer från England och Sverige att ta landskapet i betraktande, välja sin plats. Bara en sommar, utan att lämna spår annat än i människors sinnen. Ett överväldigande antal besökare, ca 60 om dagen, har letat sig fram på småvägarna för att begrunda denna vänliga, kravlösa inbjudan till konstbetraktelse.

LäkeDOM och dynamit

Malin Arnells syjuntor var både hopbjudna och spontana, fyra dagar i veckan. Kaffe med dopp till självkostnadspris stod Malin för, syendet de tillresta. På egna broderier eller Malins iordninggjorda. Men varför syjunta? Hur blir det konst?

Själv har hon en lång bakgrund i textil. Mor och framförallt mormor för-

medlade både textilkunskap och textilkänsla. Som nioåring började hon också att väva. Textil har alltid varit något självklart. Efter textila utbildningar på Beckmans och Konstfack och universitetsstudier i kvinnovetenskap stod frågorna ännu tydligare där. Varför är kvinnors textila skapande så lågt värderat, så osynligt? Vad kan de rymma av social kraft, skönhet och kunande? Vad har syjuntan betytt? Vad kan den bli? Finns där dynamit? Vilken självläkande kraft rymmer syendet?

Textilens text

När inbjudan till Trehörnahult kom, växte idén om syjuntan fram. För gårdens husmor var syjuntor en självklarhet. Kontaktnät blev lätt att sy ihop och maskorna växte. Kontakterna sträckte sig långt utanför Småland. Malin satte ihop ett litet broderikit med material och anvisningar om sömsätt. En text fanns att brodera. »Jag känner att jag behövs.« Resultatet bad hon att få igen, signerat och daterat. Drygt hundra personer, gamla och

unga, vana som ovana, har under sommaren skaffat sig det lilla tygstycket att brodera. Katalog till hennes verk var en röd A5-pärm med broderimaterialet och kopierade texter av bland andra Louise Waldén, Nina Lekander och Louise Bourgeois, den stora franska konstnären. Texter om "textilens text", om makt och osynlighet, om att sy och om den tidskrävande onyttighetens betydelse. Själv skrev Malin till exempel detta: »Jag vill känna att jag behövs, jag vill känna en gemenskap och jag vill ha jämlikhet. Jag vill handarbete och jag vill skrika; all makt åt människan (åt olikheten). Jag är så trött, så trött på att se hur människor går sönder för att de inte hittar en plats att behövas på.«

Räcker bild? Räcker ord? Knappast. Därför denna handling, denna händelse, detta konstverk. Som mest är osynligt och som mynnar ut i en uppmaning. Iscensatt i ett litet eget rum, ett rum utanför och inne, utsatt och skyddat, ett alldeles genomlyst rum, gränslöst och intimt. Ett rum för det nödvändiga.